

NUDGING SKABER TRYGHED I HÆRVÆRKS RAMT P-KÆLDER

Af INGER RAVN,
Direktør, Space Pro,
Arkitekt m.a.a. / MBA

BOLIGFONDEN KUBEN

En hærværksramt p-kælder i et ejendomskompleks i Gladsaxe er blevet forvandlet fra et kaotisk opholdssted til et funktionelt parkeringsområde. Det skyldes en nøje tilrettelagt design- og nudging-strategi.

Store mængder skrald. Graffiti på væggene. Ødelagte rør. Misbrug af inventar. Utryghed. Ét stort kaos forårsaget af hærværk. Det var, hvad der i en årrække mødte beboere og handlende i en p-kælder på Søborg Hovedgade 65-67 i Gladsaxe.

P-kælderen tilhører et ejendomskompleks med erhvervslejemål, heriblandt en Netto, og ca. 30 ejerlejligheder. Lejeren i ejendomskomplekset repræsenteres af Boligfonden Kuben. Desværre var den tilhørende kælder med tiden blevet en, som blev brugt til meget andet end parkering og opmagasiner af kundevoagne. Nu var det et tilholdssted for unge, som langt fra behandlede kælderen pænt.

De unge vandaliserede kælderen på daglig basis, og det var tydeligt, at det ikke kunne fortsætte sådan længere. Politi, vagter og overvågning blev afprøvet, men uden held. Derfor tænkte vi i Boligfonden Kuben, at der måtte helt nye tiltag til.

NUDGING REDDER KÆLDEREN

Vores løsningsforslag var at igangsætte en række psykologiske og adfærdsændrende tiltag, som skulle påvirke de unges adfærd i kælderen – også kaldet nudging. Tiltagene skulle på forskellig vis opfordre til en ordentlig adfærd med mindre materialeskade.

Vi tog derfor udgangspunkt i den teoretiske tilgang ANT – Aktør-Netværk-Teori. Det er en teori, som er udviklet af blandt andre de to franske videnskabsso-ciologer Bruno Latour og Michel Callon.

Kort fortalt er målet med teorien at beskrive et samfund bestående af mennesker og ikke-mennesker som ligeværdige aktører. En aktør kan beskrives som

en relation mellem både mennesker og ting. Aktørerne er forbundet i et netværk, som i et samspil er med til at opretholde bestemte formål eller handlinger.

Det sociale og materielle samspil kan dermed ses som et produkt, der bl.a. opstår i relationen mellem mennesker og ting. Udgangspunktet er, at man ved at forandre det materielle også vil forandre samspillet mellem det sociale og materielle. Og det var lige præcis det, vil gerne ville opnå i den vandaliserede p-kælder.

SAMARBEJDE MED NUDGINGEKSPERTER

Med den teoretiske viden i bagagen blev næste skridt i forløbet, at vi indgik et samarbejde med The Nudging Company, TNC, som er specialiseret i at skabe mål-bare adfærdsændringer.

TNC studerede de unges adfærd og præsenterede en række adfærdsændrende initiativer. Dem konkretiserede vi til tre helhedsorienterede design- og konceptforslag for indretningen af kælderen.

Forslagene indeholder nogle gennemgåede elementer, der bl.a. skaber ro med kølige farver og gør det til en god og tryk oplevelse for beboere og erhvervskunder at færdes i kælderen. Det gælder bl.a. farvevalget og en tilrettelagt skiltning.

BEROLIGENDE EFFEKT OG IMAGINÆR BESKUER

Ud fra vores forslag valgte boligforeningen i sommeren 2017 en række konkrete løsninger. Væggene blev malet i en rolig blå nuance, da denne farve bl.a. kan have en beroligende effekt på beskueren.

Nudging i P-kælder Søborg Hovedgade

Vi udformede samtidig nogle store smileys på væggene, hvis øjne retter sig mod teksten 'Vi passer på og holder øje med dig her'. Tekster og smileys blev placeret tæt på overvågningskameraer på strategisk udvalgte steder, så de, der opholder sig i kælderens uden et konkret formål, bliver mindet om en imaginær beskuer.

Derudover betyder tiltagene, at ejendommens beboere og handlede, der parkerer i kælderens, bliver gjort opmærksom på, at kælderens overvåges med det formål at passe på dem.

HER HAR MAN LYST TIL AT VÆRE

For at undgå at kælderens kundevogne bliver brugt til andet end deres oprindelige formål, er de blevet afskærmet. Det gør det tydeligere for de handlende, hvor de skal placere dem. Samtidig er renovationsforholdene optimeret, så der er flere fastmonterede affaldsspande placeret i ganglinjer. På den måde er det muligt at skabe design, som ændrer både det fysiske og sociale.

- Vi er meget tilfredse med resultatet og opgraderingerne af p-kælderens. Jeg tror, at mange beboere, mig selv inklusive, havde undervurderet, hvad den type tiltag kan gøre for hele udtrykket. Der er i dag en helt anden stemning i kælderens, siger Jonas Lund, som er bestyrelsesmedlem i ejerforeningen.

Førhen var kælderens et sted, som folk følte, de skulle skynde sig væk fra. Nu signalerer kælderens, at den tilhører beboerne og erhvervslejemålene – og ikke de unge. Der er ingen uro længere. De unge opholder sig der stadig, men de opfører sig pænere. De smider

Vi er meget tilfredse med resultatet og opgraderingerne af p-kælderens. Jeg tror, at mange beboere havde undervurderet, hvad den type tiltag kan gøre for hele udtrykket. Der er i dag en helt anden stemning i kælderens, siger Jonas Lund, som er formand for ejerforeningen.

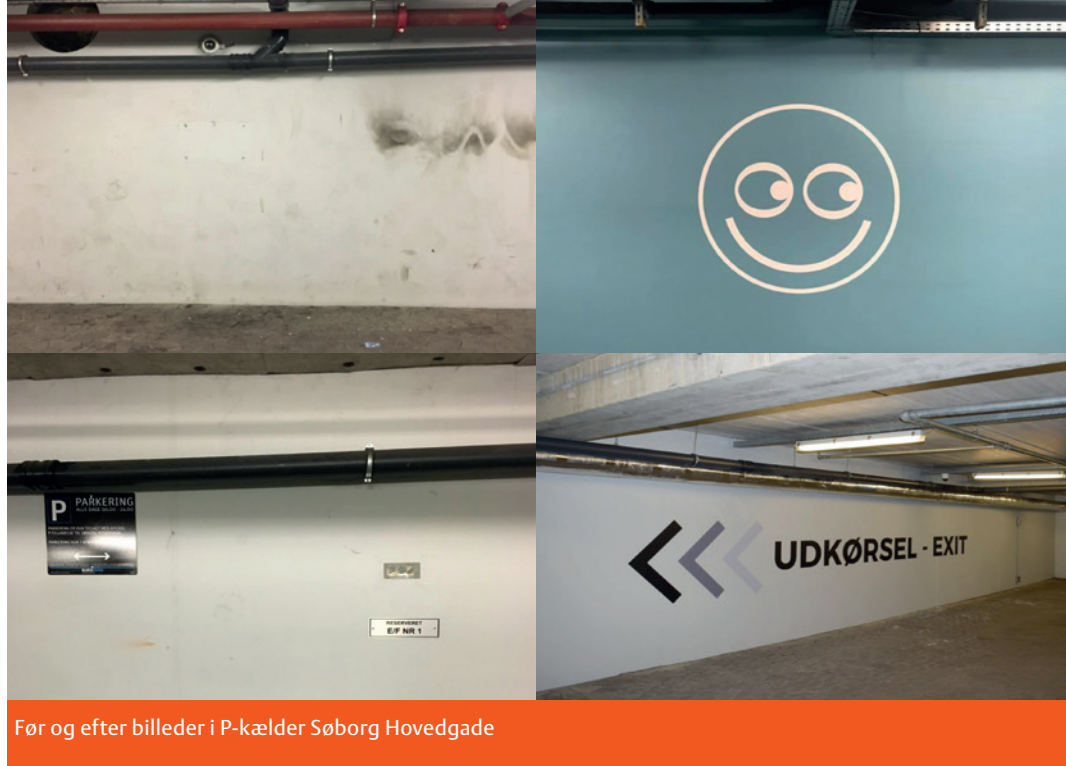
FØR OG EFTER TILTAGENE

Tidsforbrug i kælderens:

- Fra minimum 15 min. til minimum 4 min.
- Fra max 121 min. til max 31 min.
- Fra en median på 38,5 min. til en median på 23 min.
- = 40 % reduktion i tid

Materialeskadende adfærd ud fra stikprøver:

- Fra 80 % til 40 % materialeskade eller svineri ud fra adfærd

Før og efter billeder i P-kælder Søborg Hovedgade

f.eks. deres affald i skraldespandene og behandler generelt tingene ordentligt.

Hvis der endelig skulle opstå problemer med de unges adfærd, har vi udformet en beboermanual, som indeholder guidelines til intern håndtering af problemet. Der står bl.a., at beboerne ikke selv skal tage kontakt til de unge, men i stedet kontakte det lokale samarbejde SSP – Skole, Socialforvaltning og Politi.

INSPIRATIONER OG IDÉER TIL ANDRE

Samarbejdet med The Nudging Company har endvidere ført til et inspirations- og idékatalog til brug af andre, som oplever samme udfordringer. Kataloget indeholder bl.a. tre konkrete temaer til inspiration afhængigt af, hvordan det pågældende rum ønskes anvendt.

De tre temaer går under overskrifterne 'Skab liv', 'Skab zoner' og 'Skab ro'. Heriblandt findes yderligere forslag til tiltag såsom:

- Et såkaldt "bumselys" med røde lysstofrør, som giver et ubehageligt lys de steder, hvor de unge opholder sig
- Skate-chikaner med anti-skrid tape
- Attrapkameraer i "trygge kroge" + skilte
- Brug af sirenelyd og musik
- Sensorstyret lys
- Visuelle og fysiske zoneinddelinger

Kataloget er tiltænkt som et praktisk greb til at omsætte og formidle Boligfonden Kubens vision om at bidrage til udviklingen af byggeriets kvalitet og produktivitet. På samme måde bakker vi op om aktiviteter, der fremmer lysten og evnen til at bygge brugbare rammer, som giver mening for mange mennesker.

Kataloget kan bestilles gennem Boligfonden Kuben på fonden@boligfondenkuben.dk eller tlf. 35430199.

På DFM netværks årskonferenc kan du blive meget klogere på projektet. Inger Ravn har et indlæg under temaet "Strategier, der bliver til noget". Se mere på dfm-net.dk

Boligfonden Kuben er en erhvervsdrivende selvejende institution.

Boligfonden Kuben arbejder for at fremme godt håndværk og nytænkning indenfor byggeriet. Fonden bakker op om projekter, der skaber bæredygtige løsninger i både økonomisk, miljømæssig og social forstand. Fonden stiller kapital til rådighed for forskere, opfindere, studerende, iværksættere og andre inden for byggeriet, der tør tænke nyt.

Vi har støttet, at unge FM-er kan deltage på DFM netværkets årskonference.